

Strategische visie sociaal domein

Standpunt LADA, uitgesproken door Rob Ravensteijn, raadsvergadering 13-06-2013

Het visiedocument : “voor elkaar/met elkaar” handelt over de decentralisatie van de Jeugdzorg, de AWBZ en de participatiewet. Het college stelt ons voor de verandering gefaseerd te behandelen: Fase 1 het vaststellen van de visie en **fase 2** het vaststellen van de uitwerking/invulling, de uitvoering.

Wat vindt LADA van de decentralisatie en deze strategische visie?

De maatschappelijke en politieke achtergrond van de decentralisatie

De verzorgingsstaat zoals die na de tweede wereldoorlog is ontstaan is failliet. Verouderde ambities, topzwaar georganiseerd met te veel loketten. Veranderingen als de toegenomen levensverwachting, vergrijzing, ontgroening en economische crisis maken het plaatje compleet. Door individualisering, soms ontaard tot “het ik-tijdperk”, verkleining van gezinsgrootte en het uitwaaien van familie is terugvallen op oude sociale patronen veelal ook praktisch onhaalbaar. Sociale en economische eisen zijn voor burgers soms onverenigbaar, soms ook worden verkeerde keuzes gemaakt. De terugtrekkende overheid, de andere overheid met nieuwe verantwoordelijkheden is daarmee onontkoombaar. Lokaal beginnen hier de uitdagingen.

Onze ambities:

- 1: De gemeente biedt de burger een “preventiepakket” aan bestaande uit scholing/vorming begeleiding/toeleiding naar zelfredzaamheid en zelfsturing.
- 2: De gemeente biedt vrijwilligers(organisaties) de randvoorwaarden aan om gemotiveerd en optimaal te kunnen functioneren. Aantoonbare waardering uitent hoort daarbij.
- 3: De gemeente geeft helderheid over haar eigen kerntaken en verantwoordelijkheden, de normen en verschillen in rol tussen professionals en vrijwilligers.
- 4: De gemeente geeft prioriteit aan een goed functionerende signaleringsfunctie: CJG/onderwijs, ISD/WSW (volwassenen) en VOA's (vrijwillige ouderenadviseurs). Hoe beter dit wordt georganiseerd, hoe beperkter de rol en omvang van de sociale wijkteams kunnen worden.
- 5: De gemeente schept voldoende randvoorwaarden voor zingeving en ontwikkeling voor alle burgers.
- 6: De gemeente schept voldoende randvoorwaarden voor sociale samenhang en een goed leefklimaat (binnen de geformuleerde kerntaken en kernenbeleid).
- 7: De gemeente werkt actief aan vergroting van vertrouwen, transparantie en doelmatige inzet van overheidsmiddelen.
- 8: uitsluitingsgronden bij participatie (persoonlijke beperkingen of nationaliteit) worden effectiever aangepakt (“iedereen doet mee, niemand wordt uitgesloten”).

Onze visie:

Deze tijd vraagt dat we het ik-tijdperk achter ons laten. Sociaal bewustzijn mogen we van alle burgers verlangen. Zelfredzaamheid, onafhankelijkheid en sociaal gedrag is voor velen gelukkig een feit. Waar dit tijdelijk niet het geval is, geldt het als een punt aan de horizon. Begeleiding of scholing/training gaan vooraf aan realisering (morgen beginnen!!). Waar ondersteuning nodig is laten we mensen niet stuiten in de hoop dat dat ze vooruit helpt. Het is ook niet de methode om mensen kennis te laten maken met de nieuwe realiteit. Bezuinigingsdrift is niet onze primaire drijfveer in het sociaal domein.

Tot de visie rekenen we wel de vraag hoe om te gaan met de bezuinigingen:19% zo wordt ingeschat. Hoe willen we dit bereiken en daarbij de burger zoveel mogelijk ontzien? We zetten in op vernieuwend organiseren:

- Platte organisaties met een overhead van maximaal 20% en 80% uitvoerend.
- Geen overlappende diensten inhuren die een kostprijsverhogend effect hebben.
- Huisvesting in bestaande gemeentelijke gebouwen in Hollands Kroon, zo nodig medegebruik.
- Personeel werven in eigen gemeente, ook van belang bij deeltijdfuncties.
- Wij bepalen de inhuurcondities, ook afspraken over doorlichting van bedrijfsvoering en kostenverdeling.
- Effectief matchen van vraag en aanbod. Geldt zowel voor de arbeidsmarkt (zorg, agrarische sector) alsook voor het vrijwilligerswerk.
- Als de re-integratie stagneert zetten we zelf nieuwe gemeentelijke bedrijven op en besparen aldus op uitkeringen en/of verdienen een stukje zorgkosten terug (ook voor WSW doelgroep).
- Actieve inzet van het instrument loonsubsidie.
- Onafhankelijkheid waarborgen van gemeente naar algemene voorzieningen en specialisten.

- Onafhankelijke beoordeling organiseren van geleverde kwaliteit, prijs/kwaliteit, zowel door de gemeente als door ingehuurde organisaties (ook: ombudsfunctie).
- Bij elke (inkoop)relatie stellen we ook de vraag: wat is jullie bijdrage in het sociaal domein? Wij selecteren onze samenwerkingspartners hierop.

De integraliteit dient verder te gaan dan binnen de grens van het sociaal domein. Re-integratieprojecten kunnen andere delen van de begroting ontlasten.

Wat vinden we hiervan terug in de strategische visie, wat niet? M.a.w.: welke kanttekeningen vallen hier nog te maken?

- Inhoudelijk: onze ambities zijn uitgebreider en anders geformuleerd (in de strategische visie zijn drie van de vier ambities *vanuit de inwoners* geformuleerd. Lastig evalueren als organisatie. Het realiseren van de bezuiniging moet primair gericht zijn op efficiënter organiseren en inkopen, niet als resultaat van zelfredzaamheid.
- Procesmatig: procesbewaking en communicatie verdient een belangrijke plaats. Onzekerheden over wetgeving en randvoorwaarden maken dit nodig (van afweren naar omarmen geldt in alle geledingen). De rol van de raad dient nadrukkelijker geregeld te worden. LADA wil dat Hollands Kroon tot de regio's gaat behoren waar het sociaal domein het beste functioneert. Dat vraagt om een coöperatieve aanpak met burgers en ondersteuners. Maatregelen om het samenwerkingsklimaat gunstig te maken zijn inclusief en behoeven aanvulling.
- Over de regionalisering: klein wat kan, groot wat moet. Samenwerken waar nodig en mogelijk: prima, wel "gescheiden boekhoudingen" aanhouden.
- De toekomstige rol van de provincie blijft onbesproken, vreemd daar zij eerder wel het voortouw namen met de sociale regionale agenda.
- Over de adviezen van de Wmo-adviesraad: de brief van 14 mei, de opvattingen daarin delen we.
- Over de cliëntenraad ISD: motivering ontbreekt. Hebben zij een ander document ontvangen dan versie 008, 11 februari 2013? Storend dat na advies van 10 maart 2013 geen aanvullend bericht hierover bekend is.
- Over het advies WSW panel: De geuite zorg en wens delen wij.

Graag willen wij eerder geïnformeerd worden over de beraadslagingen in de andere gemeenten. Wachten tot fase 2 kan te laat zijn (afhankelijk van de reacties). Ook de adviezen die door de andere gemeenten zijn ingewonnen m.n. andere WMO raden, kunnen van belang zijn voor aspecten in de regionale samenwerking. Regionaal samenwerken op basis van uiteenlopende lokale visies kan complex zijn.

De conclusie:

De titel "voor elkaar / met elkaar" zal elk weldenkend mens als wenselijk onderschrijven. Veel burgers zullen de huidige samenleving anders ervaren. Nota's veranderen mensen niet. Een goede inrichting kan helpen. Het college zal er op afgerekend worden. Succes, wij zullen onze (kritische) bijdrage blijven leveren.